

[Hans Nielsen.]

se efter, om det ikke skulde være hos os selv, at Fejlen er, idet vi ikke har nemmet Fortidens Krav“.

Det forekommer mig, at der er meget sandt og rigtigt i Hr. Bjerrebo-Jensens Udtalelser. Det er ganske overdrevent og ved Siden af, naar det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal staar i en Forsamling — man kan vel kalde det en Fagforeningsgeneralforsamling, en Pinstrupsk Fagforeningsforsamling — og ophidser Fagforeningsmedlemmerne ved at skildre, hvorledes de alle sammen rutscher i vild Fart afsted mod Afgrunden. Jeg tror ikke, at det er den Slags Agitation, det ærede Medlem og hans Meningsfæller profiterer ved. Naar det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal og det ærede Medlem Hr. Clausager fører saadan Tale, er det ikke saa mærkeligt, at der er andre vilde Mennesker, der finder paa at anvende Magtmidler og Boykotning — for Resten ganske i Strid med Venstres Tugthuslov, men den er jo endnu ikke blevet bragt i Anvendelse paa det Omraade. Alle disse Vildskud skal jeg imidlertid lade ligge, jeg tror ikke, de betyder saa uhyre meget her i Landet; heldigvis har dog endnu de fleste Mennesker baade i By og paa Land bevaret deres sunde Fornuft og Omdømme.

Midt i al denne politiske Agitation og Hurlumhej mødte Regeringen saa med sit Kriseforslag angaaende det nødstedte Landbrug. Det forekommer mig, at det var et meget stortilet Forslag, dette Forslag om at stille 30 Mill. Kr. til Raadighed til Hjælp for de Landmænd, som virkelig befandt sig i en Nødsituation. Det er ogsaa en af de største Gaader, at et saadant Forslag blev afvist paa den Maade, som det blev det, først af Landboforeningernes Fagforening og derefter af Partiet Venstre. Det er uforstaaeligt, thi ingen vil kunne bestride, at det betød en udstrakt Haand til dem, som befandt sig i Vanskeligheder. I Stedet for krævedes der, at alle offentlige Udgifter skulde nedskæres med en Trediedel, og at Skatterne skulde eftergives eller halveres o. s. v., o. s. v., alt sammen Forslag, som det jo ikke er muligt at gennemføre. For saa vidt man vilde skride til saadanne Foranstaltninger, som foresloges fra den Side, maatte hele vort Statsvæsen fuldstændigt revolutioneres. Det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal maatte da ogsaa være paa det rene med, at Statsfinanserne ikke kunde holde til saadanne Reformers som af ham krævet.

Paa den Maade gik Tiden, og Rigsdagen

blev indkaldt i det rette Øjeblik, tør jeg nok sige, saaledes at den nuværende Regering ogsaa i den Henseende har haft en heldig Haand. Netop da der var noget at bestille for Rigsdagen, var den ogsaa paa Pletten til at tage fat — det var ganske vist under andre Forudsætninger end dem, Oppositionen havde drømt om. Nu havde man hele Sommeren igennem talt om Krise og om, at Landbruget stod foran Afgrundens Rand, og pludselig befandt vi os saa i en Krise af en helt anden Natur, en Krise, der rystede hele Verden.

Denne Krise er efter min Formening fremkaldt af Begivenheder udenfor vort Lands Grænser, som vi heldigvis ikke har noget Ansvar for. Den hellige Fader Paven har for et Par Dage siden udsendt en Encyclica, som jeg gerne vil læse nogle Linier op af, fordi de efter min Formening fortæller os, hvad Aarsagen er til den Krise, der nu er brudt ind over Verden. Som Aarsag til Krisen stempler Paven de voldsomme Kaprustninger, der sluger enorme Summer, som ellers vilde være til Raadighed for det almene Vel, og han beder Biskopperne om ved alle Midler, fra Prædikestolen og igennem Pressen, at belære Verden om, hvor nødvendig Afrustningen er. Ja, i Sandhed, den hellige Fader i Rom har Ret i, at her er den virkelige Aarsag til Krisen.

Vi staar nu — det ser man klart og tydeligt — ved Afslutningen af en Epoke i Verdenspolitikken, en Epoke, som er grundlagt af Napoleon III og Bismarck, grundlagt før Krigen 1870—71. Det var en Epoke, i hvilken det gjaldt om at dressere Menneskene til at blive Militarister og til at blive Lønslaver. Det var en Epoke, hvor Kapitalismen og Militarismen samarbejdede for at holde Underklasserne nede, for at skabe Muligheder for imperialistiske Udvidelser. Denne Politik blev grundlagt i 60erne eller maaske allerede i Slutningen af 50erne og er derefter blevet fortsat ned gennem Tiderne.

Forgæves kæmpede vi Socialdemokrater mod den Bismarck-Napoleonske militaristiske Politik. Vi kæmpede forgæves, thi det lykkedes jo, det maa man erkende, gennem de følgende Tiaar, at holde Menneskene fast i den militaristiske Opfattelse, som de daværende Herskere i Europa var Talsmænd for. Jeg erindrer, at H. P. Hanssen-Nørremølle skrev en Artikel — saa vidt jeg husker var det forud for et Valg i Tyskland i 1884 —, i hvilken han meget træffende skildrede den Parole, der blev udsendt til det tyske Folk foran et Valg, efter hvilket man skulde have en meget stor Militærbevilling; da var Parolen den fra Rege-